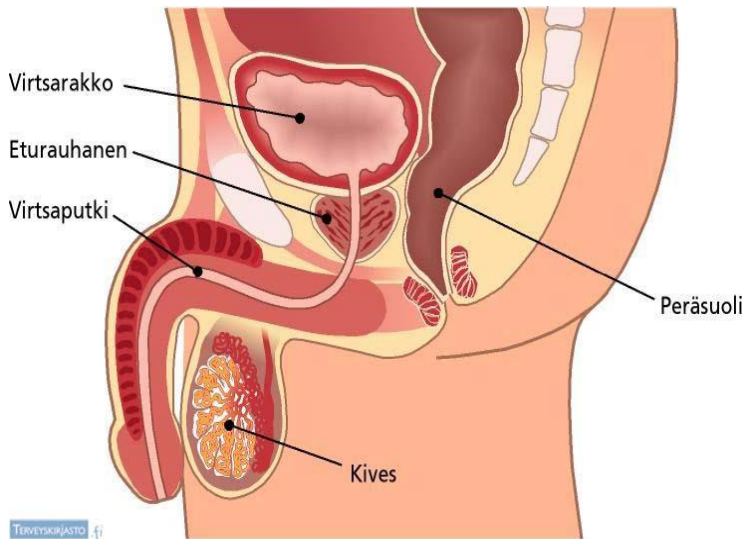

TURP, eturauhasen höyläysleikkaus

TUIP, rakon kaulan avartaminen

Eturauhasen hyvänlaatuinen liikakasvu aiheuttaa usein virtsaamisongelmia ikääntyville miehille. Oireena ovat erilaiset virtsaamisvaivat. Oireet jaetaan ärsytysoireisiin ja ahtaumaoireisiin. Ärsytysoireita ovat esim. tiheävirtsaus ja yölliset tihentyneet virtsaamiskerrat. Ahtaumaoireet taas tarkoittavat virtsaamisen alkamisen vaikeutumista ja sitä, että joutuu ponnistelemaan virtsaamisen aikana ja virtsasuihku on hyvin heikko.

Hoito

Suuri osa lievemmistä eturauhasen liikakasvun aiheuttamista vaivoista hoidetaan lääkehoidolla. Mikäli lääkehoito ei riitä tai potilas ei halua lääkkeitä käyttää, voidaan tehdä eturauhasen höyläysleikkaus (TURP) tai rakon kaulan avartaminen / halkaisu (TUIP). Joskus nämä molemmat toimenpiteet tehdään samassa yhteydessä.

Leikkaus

Toimenpiteeseen saavutaan aamulla ravinnotta toimenpideyksikön kautta (Sisäänkäynti Nova 1, G-lohkon hissillä 3. kerros). Toimenpide tehdään leikkausosastolla selkäpuudutuksessa. Eturauhasen höyläystoimenpiteessä (TURP) poistetaan virtsaputken kautta höyläämällä eturauhasen suurentunut osa, joka ahtauttaa virtsaputkea ja vaikeuttaa virtsaamista. TUIP-toimenpiteessä virtsaputkea ahtauttava eturauhanen ja virtsarakon kaulaosa halkaistaan polttoleikkaamalla yhdestä tai kahdesta kohdasta. Toimenpiteen yhteydessä laitetaan virtsaputken kautta virtsarakkoon katetri, jolloin virtsa tulee virtsapussiin. Katetria pidetään muutamia tunteja – 1 vuorokausi. Kotiutus tapahtuu virtsaamisen onnistuttua katetrin poiston jälkeen ja yleisvoimin mukaan. Mikäli eturauhasta on höylätty (TURP), tutkii patologi poistetut eturauhasen kudospaleet ja sinulle ilmoitetaan vastauksista myöhemmin.

Jälkihoito

Eturauhasen höyläyksen jälkeen leikkausalueen arpeutuminen ja paraneminen kestää noin 1 - 3 kuukautta. Virtsatessa voi aluksi tuntua kirvelyä ja virtsan mukana voi tulla vielä kuuden viikon kuluttuakin verta tai verihyytymiä. Runsas nesteen nauttiminen (n. 1,5 – 2 litraa / vrk) on tärkeää virtsarakon huuhtelemiseksi. Huolehdi vatsan toiminnasta ja mikäli sinulla on ummetusta, voit käyttää apteekista saatavia ulostuslääkkeitä.

Kotiutumisen jälkeen voit liikkua ja ulkoilla vointisi mukaan. Vältä raskasta työtä, ponnisteluja ja pyöriä noin kuukauden ajan. Suihkussa ja saunassa voit käydä normaalisti, mutta kuumia löylyjä tulisi toipumisen alkuvaiheessa välttää.

Höyläyksen jälkeen saattaa esiintyä virtsankarkailua ja tiheävirtsaaisuutta. Oireet vähenevät yleensä muutaman kuukauden kuluessa. Lantionpohjanlihasten harjoitteilla voit parantaa virtsanpidätyskykyä. Ohjeen saat tarvittaessa henkilökunnalta. Virtsankarkailusuoja myydään vähittäistavarakaupoissa. Mikäli virtsankarkailu jatkuu höyläyksen jälkeen pidempään, voit saada virtsankarkailusuoja terveyskeskuksesta. Tähän vaaditaan lähete hoitohenkilökunnalta.

Sukupuolilyhdyntä on sallittua kuukauden kuluttua toimenpiteestä. Eturauhasen höyläyksen jälkeen siemenneste menee siemensyöksyssä yleensä virtsarakkoon ja poistuu virtsaamisen yhteydessä. Potenssihäiriöt ovat toimenpiteen jälkeen mahdollisia (alle 5 %:lla) ja usein potenssi on korjattavissa lääkehoidolla. Virtsaputken ahtauma kehittyy alle 2–3 %:lle höylätyistä potilaista. Tämä voidaan korjata myöhemmin kirurgisesti.

Jälkitarkastus

Uroterapeutti soittaa sinulle tai sinut pyydetään kontrollikäynnille noin kolmen kuukauden kuluttua toimenpiteestä. Edeltävästi otetaan virtsanäytte laboratorioissa. Tarvittaessa sinut kutsutaan myöhemmin kontrollikäynnille poliklinikalle.

Yhteydenotot tarvittaessa

Mikäli sinulle tulee virtsaamisvaikeutta, virtsa muuttuu voimakkaan veriseksi tai nousee kuumetta, ota yhteys:

- Oma terveyskeskus
- Keskussairaalan päivystys, puhelin 116 117
- Arkisin klo 8:00 - 14:00 urologian poliklinikka / uroterapeutti puh. (014) 269 3520